

Dosarul nr. 2r-80/22
2-21052581-01-2r-08022022

Prima instanță : Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud.: C. Albu)
Instanța de apel : Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

D E C I Z I E

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Rivanagro Impex”, reprezentată de avocatul Foltea Vasile,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Caimacan Vasile împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Rivanagro Impex” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curtii de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021 prin care s-a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Rivanagro Impex”, ca fiind tardiv

c o n s t a t ă :

La 09 aprilie 2021, Caimacan Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Rivanagro Impex” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 23 iulie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Caimacan Vasile, s-a admis.

S-a încasat din contul S.R.L. „Rivanagro Impex” în beneficiul lui Caimacan Vasile suma de 53700 euro, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării și si suma de 25000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 06 septembrie 2021, S.R.L. „Rivanagro Impex”, reprezentată de avocatul Foltea Vasile, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 23 iulie 2021.

La 09 septembrie 2021, S.R.L. „Rivanagro Impex”, reprezentată de avocatul Foltea Vasile a depus cerere privind repunerea în termenul de apel.

Prin încheierea Curtii de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021 s-a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul depus de S.R.L. „Rivanagro Impex”, ca fiind tardiv.

La 22 noiembrie 2021, avocatul Foltea Vasile acționând în interesele S.R.L.

„Rivanagro Impex” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declararea apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare a indicat că instanța de apel a interpretat eronat legea procesual civilă.

Instanța de apel nu a luat în considerație faptul că S.R.L. „Rivanagro Impex” nu a participat la examinarea cauzei în fond și nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului, iar dispozitivul a fost recepționat prin intermediul oficiului poștal, la 13 august 2021.

Instanța de fond a expediat părților dispozitivul hotărârii abia la 11 august 2021, adică cu mult peste termenul prevăzut de art. 236 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit procesului-verbal de comunicare a actelor din 02 iulie 2021, executorul judecătoresc s-a deplasat la 02 iulie 2021 la adresa mun. Chișinău, șos. Hîncești 60/4 pentru a îmâna citația administratorului S.R.L. „Rivanagro Impex”, dar din conținutul acestuia nu este clar cum și în temeiul căror acte de identitate executorul judecătoresc a stabilit identitatea persoanei Cîrlan Elena și din ce motive nu a încercat să comunice citația la sediul persoanei juridice.

Astfel, recurentul consideră că instanța nu a respectat prevederile art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La materialele dosarului nu există dovezi că actele de procedură au fost comunicate, contra semnătura și cu confirmarea primii de către reprezentanții S.R.L. „Rivanagro Impex”, iar din procesul-verbal al executorului judecătoresc din 02 iulie 2021 reiese că executorul a fost în imposibilitate de a îmâna citația.

Recurentul consideră că termenul de declarare a apelului a început a curge din data de 13 august 2021, și astfel apelul a fost depus în interiorul termenului prevăzut de art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Examinând cererea de repunere în termen, instanța de apel nu a luat în considerație că anume instanța de fond nu și-a onorat obligația de a comunica în termen S.R.L. „Rivanagro Impex” actele de procedură în conformitate cu prevederile legale și a aplicat eronat dispozițiile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Prin respingerea cererii de repunere în termen a apelului și restituirea cererii de apel ca fiind tardivă a fost interpretat eronat prevederile art. 116, 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 03 noiembrie 2021.

În temeiul art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs declarată la 22 noiembrie 2021, se încadrează în prevederile art.425 din Codul de procedură civilă, ținând cont că a fost comunicată părților la 11 noiembrie 2021.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele dosarului Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În temeiul art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni a fost pronunțat la 23 iulie 2021, în lipsa părților.

În speță, apel împotriva hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni S.R.L. „Rivanagro Impex”, a fost declarat la 06 septembrie 2021

Colegiul reține că, termenul de apel nu a fost respectat în condițiile în care instanța de fond a citat legal pârâtul și l-a informat despre examinarea cauzei pe rolul instanței atât prin intermediul oficiului poștal, fapt atestat prin avizele de recepție atașate la fila dosarului 25-26, cât și prin intermediul unui executor judecătoresc, potrivit dovezii de la fila dosarului 38.

În aceste condiții, potrivit art.10 alin.(3) din Codul de procedură civilă sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, **în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură**, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Deci, neexercitarea căii de atac în termenul legal atrage decăderea din exercitarea dreptului, iar actul de procedură făcut peste termenul legal este tardiv.

În cauza de față, este de necontestat faptul că apelul a fost declarat peste termenul prevăzut de lege, atât timp cât Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni a îndeplinit procedura de comunicare a actelor de procedură, prevăzută de art. 100-105 din Codul de procedură civilă.

Prin referința depusă asupra acțiunii S.R.L. „Rivanagro Impex” a indicat că la 12 aprilie 2021, instanța a dispus aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești aflate pe conturile bancare și a bunurilor mobile și imobile companiei, în prezenta cauză civilă.

La 13 iulie 2021, reprezentantul companiei a solicitat executorului judecătoresc, permisiunea de a efectua un transfer către reclamant, iar prin încheierea din 16 iulie 2021 a primit permisiunea (f.d.77).

Așadar, argumentele invocate de în recurs nu sunt de natura unei împrejurări mai presus de voința părții, care a împiedicat exercitarea calei de atac în termen, atâta timp cât S.R.L. „Rivanagro Impex” cunoștea despre examinarea cauzei pe rol, însă a avut un rol pasiv în propria cauză.

Or, faptul că instanța a expediat pârâtului copia dispozitivului peste termenul stabilit de 236 alin.(4) din Codul de procedură civilă, nu l-a exonerat de la îndeplinirea obligațiilor procesuale, având în vedere că la 02 iulie 2021, reprezentantul S.R.L. „Rivanagro Impex” și anume, administratorul Cîrlan Ecaterina a fost informată de către executorul judecătoresc că la 12 iulie 2021, ora 09³⁰ va avea loc examinarea cauzei

civile depusă de Caimacan Vasile împotriva S.R.L. „Rivanagro Impex” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Argumentul precum că la materialele dosarului nu există dovezi că actele de procedură au fost comunicate, contra semnătura și cu confirmarea primii de către reprezentanții S.R.L. „Rivanagro Impex”, iar din procesul-verbal al executorului judecătoresc din 02 iulie 2021 reiese că executorul a fost în imposibilitate de a îmâna citația, Colegiul îl consideră neîntemeiat.

Faptul că ultima a refuzat să primească și să semneze citația, nu constituie temei legal de a considera că lipsește dovada citării legale, or, art. 106 alin.(2) Cod de procedură civilă stabilește că persoana care refuză să primească citația sau înștiințarea se consideră înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural. Neprezentarea ei în instanță nu împiedică judecarea cauzei sau efectuarea actului procedural.

Totodată, art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stipulează că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Deci, în exercitarea drepturilor procesuale părțile într-un litigiu trebuie să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale și să facă eventuale abuzuri, de natură să determine tergiversarea soluționării cauzei.

Potrivit jurisprudenței CtEDO comportamentul părților în procesul de judecată este foarte important.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Deci, efectul principal al decăderii constă în pierderea dreptului procedural ce nu a fost exercitat în termenul prescris de lege.

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În speță, norma dată nu este aplicabilă, deoarece recurentul nu a indicat împrejurări care l-au împiedicat a declara apelul în termenul legal.

Conform art.10 alin.(1) din Codul de procedură civilă sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, norma respectivă prevede sancțiunea procedurală a decăderii în cazul în care termenele prevăzute de lege nu sunt respectate, chiar dacă nu operează cu noțiunea ca atare.

Astfel, corect a reținut instanța de apel că motivele indicate de apelant nu sunt de natură de a repune în termenul de declarare a apelului, iar soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, iar instanța a

refuzat să efectueze repunerea în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

Colegiul reține că pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, partea trebuie să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective, însă se constată contrariul.

Or, motivele invocate de S.R.L. „Rivanagro Impex” pentru susținerea cererii de repunere în termen nu denotă că înștiințările instanței de fond, nu fac dovada comunicării și reprezintă un argument de natură subiectivă, ce nu poate fi asimilat unei imposibilități obiective, absolute sau mai presus de voința părții, ce a determinat-o să declare apelul peste termen.

În speță, S.R.L. „Rivanagro Impex” a cunoscut despre examinarea cauzei, și anume despre data ședinței de judecată din 12 iulie 2021, ședință la care s-a examinat fondul cauzei, fiind amânată doar pronunțarea dispozitivului, pentru 23 iulie 2021, iar calea de atac s-a declarat abia la 06 septembrie 2021, respectiv cu mult peste termenul de 30 de zile prevăzut de lege.

Deci instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de S.R.L. „Rivanagro Impex”, deoarece aceasta a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, iar motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului, nu s-au constatat.

Având în vedere cele expuse, încheierea din Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021, este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Rivanagro Impex”, reprezentată de avocatul Foltea Vasile.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Caimacan Vasile împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Rivanagro Impex” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh